

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра практичної психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. завідувача кафедри

Л.А. Варав Л.А. Варав

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДПП 1.2.1 ПРАКТИКУМ (ІНТЕГРАТИВНИЙ)

Освітньо-професійна програма Практична психологія

спеціальність 053 Психологія

Факультет філології та масових комунікацій

2020-2021 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Практикум (Інтегративний)» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Практична психологія» спеціальності 053 «Психологія» денної та заочної форми навчання

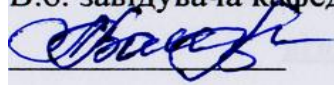
Розробники:

Варава Л.А., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології МДУ

Протокол від «24» серпня 2020 року, № 1

В.о. завідувача кафедри практичної психології

(Варава Л.А.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки (шифр і назва)	Нормативна дисципліна професійної підготовки	
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма <u>«Практична психологія»</u> Спеціальність <u>053 «Психологія»</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 5		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачене робочим навчальним планом		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-2-й	1-2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 8		Лекції	
	-	-	
	Практичні, семінарські		
	120/- год.	48/- год.	
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	238 год.	310 год.	
	Індивідуальні завдання		
	2 год.	2 год.	
Вид контролю			
залік, екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,5 %

для заочної форми навчання – 0,25%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Практикум (Інтегративний)» є поєднання теоретичних та методичних знань в процесі відпрацьовування практичних навичок індивідуального психологічного консультування та соціально-психологічного тренінгу. Забезпечення оволодіння студентами сучасними техніками психологічного консультування; розвиток у студентів вміння диференціювати основні теоретичні і методичні підходи у проведенні індивідуального психологічного консультування; формування у студентів соціально-психологічної компетентності використання тренінгових технологій при роботі з різними соціальними групами, а саме:

- формування у студентів системи понять про принципи, форми і методи надання психологічної допомоги суб'єкту в процесі психологічного консультування;
- забезпечення оволодіння студентами сучасними техніками психологічного консультування;
- розвиток у студентів вміння диференціювати основні теоретичні і методичні підходи у проведенні індивідуального психологічного консультування;
- навчання студентів творчому професійному вибору форми і методу психологічного консультування, згідно психологічній проблемі суб'єкта;
- активізація самопізнання та самовдосконалення у відповідності до фахових вимог до особистості психолога-консультанта;
- висвітлення сутності теоретичних та прикладних основ використання тренінгових технологій в роботі з особистістю та групою;
- оволодіння вмінням використання соціально-психологічних знань в практичній діяльності;
- ознайомлення з методологією та основними принципами побудови соціально-психологічного тренінгу;
- оволодіння вмінням створення тренінгових програм для рішення соціально-психологічних завдань.

Основними завданнями курсу є:

- визначити закономірності впливу особистих якостей психолога-консультанта та методичної організації на ефективність процесу консультування;
- систематизувати знання з психологічних закономірностей взаємодії психолога та клієнта під час психологічного консультування;
- сформулювати систему вмінь із застосування основних технік психологічного консультування на різних етапах психологічного консультування;
- з'ясувати значення понятійного апарату та психологічного інструментарію у визначенні напрямів та форм психологічного консультування;

- порівняти закономірності та техніки проведення психологічного консультування у різних теоретичних напрямках / психоаналіз, гештальт-терапія, гуманістична терапія та інше;

- оволодіти соціально-психологічними знаннями проведення тренінгових програм;

- екологічно здійснювати коректування і формування соціально-психологічних умінь і навичок у учасників тренінгу;

- усвідомлювати особливості соціально-психологічного буття людей;

- розвивати здатності і адекватно пізнавати себе та інших;

- чуттєво-емоційне пізнання групових феноменів.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна відноситься до обов'язкової компоненти освітньо-професійної програми професійної підготовки. В освітній програмі «Практична психологія» зазначено, що курс спрямовано на набуття практичних навичок організації та проведення індивідуальних психологічних консультацій; формування професійних компетентностей щодо розробки та проведення соціально-психологічних тренінгів

Передумови для вивчення дисципліни. Вивченню дисципліни має передувати опанування змістом навчальних дисциплін: «Актуальні проблеми сучасної психології», «Психологія (суїцидальна поведінка)», «Групова психотерапія та психокорекція».

Результати навчання: у процесі опанування практичними навичками психолога-консультанта та тренера тренінгових технологій здобувач набуває наступні компетентності, а саме:

Загальні компетенції – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1); здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК3); уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4); здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК6); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК7); здатність розробляти та управляти проектами (ЗК8); здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК9).

Спеціальні компетенції – здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики (СК1); здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності (СК3); здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік (СК4); здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології (СК5); здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (СК7); здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями (СК9); здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях (СК 10).

Відповідно до основних завдань програми у здобувачів освітнього ступеня «Магістр» формуються такі результати навчання:

- здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ПР 1);
- вміти організовувати та проводити психологічне консультування із застосуванням валідних та надійних методів (ПР2);
- розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість (ПР5);
- розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість (ПР6);
- оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації (ПР8).

Форма контролю знань та вмінь – залік, екзамен.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ І. ПРАКТИКУМ З ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ Змістовий модуль 1.

Загальні проблеми психологічного консультування

Тема заняття 1. Специфіка психологічного консультування як різновиду психологічної допомоги

Мета: сформувати у здобувачів освіти систему понять про цілі, завдання, форми надання психологічної допомоги суб'єкту в процесі психологічного консультування.

Тема заняття 2. Модель ефективного консультанта

Мета: активізувати самопізнання та самовдосконалення в майбутніх психологів у відповідності до фахових вимог до особистості психолога-консультанта.

Тема заняття 3. Проблеми професійної діяльності психолога-консультанта

Мета: активізувати рефлексивні здібності здобувачів освіти у контексті аналізу власних мотивів вибору професії психолога та установок щодо роботи психолога-консультанта.

Тема заняття 4. Труднощі психологічного консультування при особливих потребах клієнта

Мета: з'ясувати моделі психологічної допомоги особам з психофізичними порушеннями та їх родині.

Тема заняття 5. Характер стосунків психолога-консультанта та клієнта

Мета: забезпечити набуття майбутніми психологами досвіду виявлення закономірностей впливу терапевтичного клімату та методичної організації процесу консультування на ефективність процесу консультування.

Змістовий модуль 2.

Процес психологічного консультування.

Тема заняття 6. Структура процесу індивідуального психологічного консультування

Мета: сформувати навички структурування індивідуального психологічного консультування відповідно до основних етапів процесу психологічного консультування.

Тема заняття 7. Діалогічна взаємодія в індивідуальному психологічному консультуванні

Мета: систематизувати знання з психологічних закономірностей взаємодії психолога та клієнта під час індивідуального психологічного консультування, сформувати у майбутніх психологів уміння здійснювати діалогічну взаємодію з клієнтом.

Тема заняття 8. Терапевтичний клімат під час психологічного консультування

Мета: визначити та з'ясувати роль довірчих відносин, встановлення рапорту в консультативному процесі.

Тема заняття 9. Засоби діагностики та корекції глибинно-психологічних передумов виникнення проблем клієнтів

Мета: вміти організовувати та проводити психологічне консультування із застосуванням валідних та надійних методів діагностики та психокорекції.

Змістовий модуль 3.

Основні напрями індивідуального психологічного консультування

Тема заняття 10. Теорії та методи індивідуального консультування у світовій психологічній практиці

Мета: сформувати у студентів систему знань щодо основних понять та методичних процедур здійснення психологічного консультування у різних теоретико-методологічних напрямках щодо актуальних проблем.

Тема заняття 11. Сучасні техніки та технології що використовуються в консультативному процесі

Мета: сформувати у здобувачів вміння застосовувати різні психологічні техніки з метою надання психологічної допомоги в процесі психологічного консультування.

Тема заняття 12. Особливості сімейного (системного) консультування

Мета: З'ясувати механізми роботи в індивідуальному консультуванні з проблемами сімейних стосунків як системи.

МОДУЛЬ II. ПРАКТИКУМ З СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ

Змістовий модуль 1. Принципи побудови соціально-психологічного тренінгу.

Тема заняття 1. Основні принципи роботи у групі

Мета: сформувати у студентів систему знань щодо основних понять та методичних процедур роботи у групі

Тема заняття 2. Фази розвитку групи, фаза знайомства, знайомство учасників групи між собою, висловлювання учасниками очікувань від тренінгу

Мета: : надати студентам можливість більш різнобічне пізнати один одного. Виробити вміння помічати індивідуальні особливості людини. Учасникам пропонуються вправи, які дають уявлення про процедуру фази знайомства. Учасники можуть, опрацювавши відповідну літературу, запропонувати свої варіанти вправ «знайомства».

Тема заняття 3. Норми групи, ієрархія ролей у групі, фаза агресії

Мета: визначити та з'ясувати особливості роботи в групі.

Тема заняття 4. Аналіз ситуацій, робоча фаза, вправи для самоаналізу учасників

Мета: робота з темами, які виникають на робочій стадії, робота з проєкціями та іншими проблемами самоусвідомлення, причини, з яких група може передчасно завершити роботу.

Тема заняття 5. Унікальні особистісні якості учасників, психологічний портрет кожного учасника

Мета: усвідомлення особистісної індивідуальності, сприяння розвитку творчого потенціалу, створення психологічного портрету особистості учасника тренінгу щодо індивідуального підходу.

Тема заняття 6. Аналіз психологічних проблем особистості

Мета: виробити вміння щодо проведення інтерв'ю, ставити запитання, починати, продовжувати та закінчувати бесіду. Учасники можуть застосовувати в роботі з уявною проблемою методи, які вони вважають найбільш прийнятними для випадку, що розглядається.

Тема заняття 7. Сприймання учасниками оточуючих

Мета: визначити фактори сприймання людини людиною, значення емпатії в роботі психолога, поняття про механізм ідентифікації, поняття про оціночність, особливості техніки рейфреймінгу, рейфремінг і розуміння партнера у спілкуванні.

Тема заняття 8. Комунікативні навички, захоплення ініціативи в діалозі, значення неврбальної інформації

Мета: виробити вміння йти на компроміс за умови, що партнерам вдасться виробити єдину лінію взаємодії та піти назустріч один одному.

Тема заняття 9. Вирішення питань застою в роботі групи, розвиток емпатійних моментів тренінгу учасників

Мета: активізувати роботу коли група вже виконала більшу частину вправ, але може виявитися певний «застій» у роботі або навіть критичні моменти, які можуть дестабілізувати робочу атмосферу у групі.

Тема заняття 10. Заключна фаза, аналіз ситуацій, рефлексія набутих компетентностей

Мета: визначити техніки завершення тренінгу, рекомендації, що робити з незавершеною роботою, коментарі ведучого і опитування учасників, огляд яскравих моментів у житті групи, вираження негативних аспектів групового досвіду, програвання нових ролей, конкретизація результатів і планів на майбутнє, техніки оцінки групи.

Змістовий модуль 2.

Створення тренінгової програми

Тема заняття 11. Теоретико-методологічне підґрунття тренінгової програми

Мета: визначити тему, ціль та завдання власної тренінгової програми. Опрацювати теоретичні підходи щодо обраної теми тренінгу. Визначити ключові поняття що використовуються в тренінгу.

Тема заняття 12. Підбор та підготовка матеріалів до розробки тренінгової програми

Мета: Ознайомлення з внутрішнім середовищем та організаційними аспектами соціально-психологічного тренінгу.

Тема заняття 13. Експертиза тренінгової програми

Мета: визначення психологічної екологічності конкретного тренінгового матеріалу і захисту всіх суб'єктів-користувачів від некомпетентних дій ведучих (тренерів).

Тема заняття 14. Презентація тренінгової програми

Мета: Створити презентацію власного тренінгу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I. Практикум з індивідуального психологічного консультування												
Змістовий модуль 1. Загальні проблеми психологічного консультування												
Специфіка психологічного консультування як різновиду психологічної допомоги	14	-	4	-	-	10	14	-	2	-	-	12

Модель ефективного консультанта	14	-	4	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Проблеми професійної діяльності психолога-консультанта	14	-	4	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Труднощі психологічного консультування при особливих потребах клієнта	14	-	4	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Характер стосунків психолога-консультанта та клієнта	14	-	4	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	70	-	20	-	-	50	70	-	10	-	-	60
<i>Змістовий модуль 2. Процес психологічного консультування</i>												
Структура процесу індивідуального психологічного консультування	16	-	6	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Діалогічна взаємодія в індивідуальному психологічному консультуванні	16	-	6	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Терапевтичний клімат під час психологічного консультування	13	-	4	-	-	9	14	-	2	-	-	12
Засоби діагностики та корекції глибинно-психологічних передумов виникнення проблем клієнтів	16	-	6	-	-	10	14	-	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 2	61	-	22	-	-	39	56	-	8	-	-	48
<i>Змістовий модуль 3. Основні напрями індивідуального психологічного консультування</i>												
Теорії та методи індивідуального консультування у світовій психологічній практиці	16	-	6	-	-	10	17	-	2	-	-	15
Сучасні техніки та технології в індивідуальному психологічному консультуванні	16	-	6	-	1	10	18	-	2	-	1	16
Особливості сімейного (системного)	16	-	6	-	-	10	17	-	2	-	-	15

консультування												
Разом за змістовим модулем 3	48	-	18	-	1	30	54	-	6	-	1	47
Разом за I модулем	180	-	60	-	1	119	180	-	24	-	1	155
Модуль II. Практикум з соціально-психологічного тренінгу												
Змістовий модуль 1. Принципи побудови соціально-психологічного тренінгу												
Основні принципи роботи у групі	12	-	4	-	-	8	12		2	-	-	10
Фази розвитку групи, фаза знайомства, знайомство учасників групи між собою, висловлювання учасниками очікувань від тренінгу	12	-	4	-	-	8	12		2	-	-	10
Норми групи, ієрархія ролей у групі, фаза агресії	12	-	4	-	-	8	12		2	-	-	10
Аналіз ситуацій, робоча фаза, вправи для самоаналізу учасників	12	-	4	-	-	8	12		2	-	-	10
Унікальні особистісні якості учасників, психологічний портрет кожного учасника	12	-	4	-	-	8	12		2	-	-	10
Аналіз психологічних проблем особистості	12	-	4	-	-	8	12		2	-	-	10
Сприймання учасниками оточуючих	10	-	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Комунікативні навички, захоплення ініціативи в діалозі, значення неврбальної інформації	12	-	4	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Вирішення питань застою в роботі групи, розвиток емпатійних моментів тренінгу учасників	10	-	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Заклучна фаза, аналіз ситуацій, рефлексія набутих компетентностей	12	-	4	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	116	-	36	-	-	80	116	-	16	-	-	100
Змістовий модуль 2. Створення тренінгової програми												
Теоретико-методологічне підґрунття тренінгової програми	15	-	6	-	-	9	-	-	2	-	-	12
Підбор та підготовка	16	-	6	-	-	10	-	-	2	-	-	12

матеріалів до сценарію тренінгової програми												
Експертиза тренінгової програми	16	-	6	-	-	10	-	-	2	-	-	12
Презентація тренінгової програми	17	-	6	-	1	10	-	-	2	-	1	13
Разом за змістовим модулем 2	64	-	24	-	1	39	64	-	8	-	1	55
Разом за II модулем	180	-	60	-	1	119	180	-	24	-	1	155

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Специфіка психологічного консультування як різновиду психологічної допомоги	4
2.	Модель ефективного консультанта	4
3.	Проблеми професійної діяльності психолога-консультанта	4
4.	Труднощі психологічного консультування при особливих проблемах клієнта	4
5.	Характер стосунків психолога-консультанта та клієнта	4
6.	Структура процесу індивідуального психологічного консультування	6
7.	Діалогічна взаємодія в індивідуальному психологічному консультуванні	6
8.	Терапевтичний клімат під час психологічного консультування	4
9.	Засоби діагностики та корекції глибинно-психологічних передумов виникнення проблем клієнтів	6
10.	Теорії та методи індивідуального консультування у світовій психологічній практиці	6
11.	Сучасні техніки та технології в індивідуальному психологічному консультуванні	6
12.	Особливості сімейного (системного) консультування	6
13.	Основні принципи роботи у групі	4
14.	Фази розвитку групи, фаза знайомства, знайомство учасників групи між собою, висловлювання учасниками очікувань від тренінгу	4
15.	Норми групи, ієрархія ролей у групі, фаза	4

	агресії	
16.	Аналіз ситуацій, робоча фаза, вправи для самоаналізу учасників	4
17.	Унікальні особистісні якості учасників, психологічний портрет кожного учасника	4
18.	Аналіз психологічних проблем особистості	4
19.	Сприймання учасниками оточуючих	2
20.	Комунікативні навички, захоплення ініціативи в діалозі, значення неverbальної інформації	4
21.	Вирішення питань застою в роботі групи, розвиток емпатійних моментів тренінгу учасників	2
22.	Заклучна фаза, аналіз ситуацій, рефлексія набутих компетентностей	4
23.	Теоретико-методологічне підґрунття тренінгової програми	6
24.	Підбір та підготовка матеріалів до сценарію тренінгової програми	6
25.	Експертиза тренінгової програми	6
26.	Презентація тренінгової програми	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Мета самостійної роботи	Кількість годин
1.	Сформувати у майбутніх психологів-консультантів навички пошуку, обробки та застосування у практичній діяльності інформації, яка відповідає специфіці різних видів та напрямів індивідуального консультування	28
2.	Формувати у майбутніх психологів-консультантів вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати професійно-значущу інформацію	30
3.	Розвивати здатність до самопізнання, рефлексії, самоудосконалення, які потрібні для професійної діяльності психолога-консультанта	30
4.	Активізувати особистісний розвиток зобувачів у професійному самовизначенні щодо консультативного напрямку, що є конгруентним їх індивідуальності	30
5.	Розробити програму тренінгу на певну тематику (тема, мета, завдання, час реалізації)	30

	тренінгу)	
6.	Обрана тема тренінгової програми містить теоретико-методологічне підґрунтя щодо пояснення учасникам тренінгу базових термінів	30
7.	Підбір кількості вправ згідно темі та завданням тренінгу	30
8.	Підготовка щодо презентації тренінгової програми	30

7. Індивідуальні завдання

В процесі індивідуальної роботи студент пише реферат на одну з обраних тем к кожному з модулів:

Теми рефератів до I Модулю

Практикум з індивідуального психологічного консультування

1. Актуальні проблеми психологічного консультування.
2. Діагностика несвідомого у вербальній та невербальній формах поведінки суб'єкта у процесі психологічного консультування.
3. Корекція емоційної сфери особистості у процесі психологічного консультування.
4. Психологічна допомога засобами мистецтва (арттерапія, танцювальна терапія, казкотерапія, інш.) у процесі психологічного консультування.
5. Корекція сімейних стосунків у процесі психологічного консультування.
6. Психологічне консультування у випадку депресивного стану у клієнта.
7. Вимоги до особистості психолога-консультанта у світовій практиці.
8. Місце психопрофілактичної роботи у процесі психологічного консультування.
9. Психологічне консультування жертв насильства та осіб, схильних до насилля.
10. Особливості психологічного консультування клієнта, що перебуває у кризовому стані.
11. Психологічне консультування батьків, що мають дітей з вадами розвитку.
12. Особливості психологічного консультування при порушенні стосунків між батьками та дітьми.
13. Вплив психічного захисту психолога-консультанта на процес надання психологічної допомоги клієнту.
14. Перенесення та контрперенесення у психологічному консультуванні.
15. Робота з опорами клієнта в процесі психологічного консультування.
16. Можливості застосування елементів АСПН у процесі індивідуального психологічного консультування.
17. Застосування рольових ігор та психодрами у психологічному консультуванні.
18. Застосування комплексу тематичних психомалюнків у психологічному консультуванні.

19. Застосування невербальних вправ у психологічному консультуванні.
20. Особливості психологічного консультування сім'ї, що переживає розлучення.

Теми рефератів до II Модулю
Практикум з соціально-психологічного тренінгу

1. Соціальні уявлення про тренінг.
2. Можливості використання психотерапевтичної техніки в СПТ.
3. Використання техніки візуалізації в ході тренінгової роботи.
4. Групові захисні механізми на стадії спротиву тренінгової групи.
5. Кризи в груповій роботі.
6. Специфіка міжособистісних стосунків в групі тренінгу.
7. Ейфорія як ефект від участі в групі особистісного зростання.
8. Тренінг адаптації до оточення людьми другої культури.
9. Тренінг сенситивності.
10. Порівняльна характеристика бізнес-тренінгів і тренінгів психокорекційної спрямованості.
11. Соціально-психологічний портрет успішного ведучого тренінгової групи.
12. Образ успішного учасника тренінгу у уявленні ведучих групи. 12. Образ «важкого» клієнта у уявленні ведучих групи.
13. Трансформація Я-концепції як ефект тренінгу особистісного зростання.
14. Міжособистісна атракція: відношення учасників до ведучого групи як чинник успішного подолання стадії конфлікту.
15. Міжособистісна атракція в групі тренінгу як чинник зміни рівня групової згуртованості.

Методичні вказівки до виконання рефератів

Реферат – короткий виклад (огляд) змісту однієї або декількох наукових робіт або книг з певної тематики. У рефераті повинно бути якнайповніше розкрито зміст теми, основні теоретичні та фактичні відомості. Розширений, або зведений (за декількома джерелами, оглядовий) реферат містить відомості про певну кількість робіт з одної теми, викладені у вигляді добре структурованого тексту. Реферат – перший ступінь на шляху освоєння навиків проведення науково-дослідної роботи, оскільки він є однією з початкових форм подання наукових результатів письмово. Це робота теоретичного характеру із джерелами інформації по аналізу, порівнянню і узагальненню даних, одержаних іншими дослідниками обраної теми. Важливо, що в процесі написання реферату формується власний погляд на проблему.

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни використовуються дискусії, обговорення, бесіда, конспектування, моделювання ситуацій, ділові ігри, тренінгові вправи.

9. Критерії оцінювання

Перевірка письмових завдань, активна участь в обговоренні, виконання реферативних завдань, презентація тренінгової програми.

Поточне тестування та самостійна робота																								Сума					
Модуль 1												Модуль 2																	
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					Змістовий модуль № 3			Змістовий модуль № 4						Змістовий модуль № 5				ІНД 3						
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	20	100
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4			
2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

1. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии:[лекции по введению в психотерапию для врачей, психологов и учителей] / Альфред Адлер. –М. : Изд-во Института Психотерапии, 2002. –214с.

2. Александров А.А. Современная психотерапия:[курс лекций] / Александров А. А. –СПб.: «Академический проект», 1997. –335 с.
3. Аникеева Н.П. Воспитание игрой/ Аникеева Н. П. –М.: МГУ,1999.–144 с.
4. Ассаджиоли Р. Психосинтез:принципы и техники /Ассаджиоли Р ; [пер с англ.]–М.: ЭКСМО-Пресс, 2002. –416 с.
5. Атватер И. Я вас слушаю/ Атватер И.–М.: Экономика, 1984. –112 с.
6. Бакли Р.Теория и практика тренинга/ Р. Бакли, Дж. Кейпл.–СПб.: Питер, 2002. –352 с.
7. Берн Э. Трансактный анализ в группе/ Эрик Берн.–М.: Лабиринт, 1994. – 176 с.
- 8.Большаков В.Ю. Психотренинг / Большаков В. Ю. –СПб.: Социально-психологический центр, 1994. –316 с.
9. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика/ Бондаренко А. Ф.–Изд. 4-е, испр. и доп. –К.: «Освита Украины», 2007. –332с.
10. Борисова Н.В. Дискуссия в активном обучении/ Н. В. Борисова, А. А. Соловьева.–СПб.: Питер,2002.–86 с.
- 11.Бурнард Ф. Тренинг межличностного взаимодействия/ Бурнард Ф.–СПб.: Питер, 2002. –304 с.
- 12.Бьюдженталь Дж. Искусство психотерапевта/ Бьюдженталь Дж. –М. : Корвет, 2011. –316 с.
- 13.Вачков И.В. Основные виды тренинговых групп в западной практической психологии/ Вачков И. В.–Деп. в ИТОП РАО, № 20-96. –М., 1996. –24 с.
- 14.Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга/ Вачков И. В.–М. : «Ось-89», 1999. –137 с.
15. Высокинська-Гонсер Т. Поведение группового психотерапевта / Т. Высокинська-Гонсер // Групповая психотерапия / [под ред. Б.Д. Карвасарского, С. Ледера]. –М.: Медицина, 1990. –С. 160–171.
16. Гаек П. Упражнения по психотерапии / П. Гаек, Э. Балакарж.–М.: МГУ,1987.–154 с.
17. Жуков Ю.М. Диагностика и развитие компетентности в общении/ Жуков Ю. М., Петровская Л. А., Растяников П. В.–М.: МГУ, 1990. –104 с.
18. Келлерман П. Ф. Психодрама крупным планом/ Келлерман П. Ф.–М.: Независимая фирма «Класс». 1998. –240 с.
19. Келли Г. Тренинг принятия решений/ Келли Г.–СПб.: Питер, 2001. –224 с.
20. Кори Дж. Теория и практика группового консультирования / Кори Дж. ; [пер. с англ. Е. Рачковой]. –М.: Эксмо, 2003. –640 с.
21. Корольчук М.С. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. –К.: Ника-центр, 2006.–580 с.
- 22.Крайнюк В.М. Психологія стресостійкості особистості : [монографія] / В.М. Крайнюк. –К. : Ніка-Центр, 2007. –432 с.
23. Кратохвил С. Групповая психотерапия неврозов. –Варшава: Avicenum,1986.–198 с.

24. Лефтеров В.О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : [монографія : в 2-х т] / В. О. Лефтеров. –Донецьк : ДЮІ, 2008. –Т. I. : Методологія психотренінгу та його використання у професійно-психологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності / В.О. Лефтеров. –2008. –242 с.
25. Лефтеров В. О. Психотренінг в ОВС : практичний досвід, організація проведення та перспективи подальшого впровадження / В. О. Лефтеров. – 2492008. Т. II. –286 с.
26. Немиринский О.В. Терапевтическая роль групповой динамики/ О. В. Немиринский// Московский психотерапевтический журнал. –1993. –№ 3. –С. 5–25.
27. Перлз Ф.М. Практика гештальттерапии / Перлз Ф. М. –М.: Академический проект, 2008.–463 с.
28. Приходько В. В. Соціально–психологічний тренінг як засіб формування комунікативної компетенції / В. В. Приходько // Вісник Львів. ун-ту.–2005.– Вип. 19.–Ч.1.–С. 182–188.
29. Прутченков А.С. Трудное восхождение к себе:[методические разработки и сценарии занятий социально-психологических тренингов] / Прутченков А. С.–М.: Российское педагогическое агентство, 1995. –140 с.
30. Рейнуотер Дж. Это в ваших силах: как стать собственным психотерапевтом/ Рейнуотер Дж.–М.: Прогресс, 1994. –480 с.
31. Рейс Ф. 500 лучших советов тренеру/ Ф. Рейс, Б. Смит.–СПб.: Питер, 2001. –127 с.
32. Робер М. Психология индивида и группы/ М. Робер, Ф. Тильман.–М.: Прогресс, 1988.–256 с.
33. Фопель К. Психологические группы: рабочие материалы для ведущего: [практическое пособие] / Фопель К. –М.: Генезис, 2000. –256 с.
- 34.Форверг М. Характеристика СПТ поведения / М. Форверг, Т. Альберг // Психологический журнал.–1984. –Т.5,№ 4.
35. Хьелл Л. Теории личности (Основные положения, исследования и применение) / Л. Хьелл, Д. Зиглер. –СПб.: Питер Пресс, 1997.– 608 с.
36. Цветков Э.А. Мастер самопознания, или Погружение в Я/ Цветков Э. А.– СПб.: Лань, Полисет, 1995. –192 с.

Інформаційні електронні ресурси

<http://www.twirpx.com.ua>

<http://www.artconsult.com.ua>